

**TANTÁRGYI ADATLAP**  
**A 2019-2020-AS TANÉVRE**

**1. Tanulmányi program adatai**

1.1. Intézmény	Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
1.2. Kar/Tanárképző Intézet	Kolozsvári Kar
1.3. Tanszék	Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Tanulmányok Tanszék
1.4. Képzési szint	Egyetemi alapképzés
1.5. Tanulmányi program	Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok
1.6. Képzettség	Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok

**2. Tantárgy adatai**

2.2. Tantárgy címe		Bevezetés a geopolitikába					
2.3. Tantárgyfelelős		Szenkovics Dezső egyetemi adjunktus					
2.4. Szeminárium/gyakorlat felelőse		Szenkovics Dezső egyetemi adjunktus					
2.5. Év	II	2.6. Félév	2	2.7. Tantárgy típusa (kötelező, opcionális, fakultatív)	K	2.8. Követelmény (vizsga, kollokvium)	V

**3. Tantárgy célkitűzései**

<ul style="list-style-type: none"> <li>- a geopolitika történelmi és elméleti alapjainak elsajátítása;</li> <li>- a nagy biztonságpolitikai iskolák és elméletek megismertetése a hallgatókkal;</li> <li>- a geopolitikai szakterminológia elsajátítása;</li> <li>- a világ nagy geopolitikai aktorainak és ezek stratégiájának megismertetése a hallgatókkal;</li> <li>- esettanulmányok segítségével az elméleti alap jobb megértése és elmélyítése;</li> </ul>
---

**4. Tartalom**

Előadás	óraszám
1. Bevezetés a geopolitika történetébe és terminológiájába. Geopolitika és politikai földrajz. A geopolitika meghatározó személyiségei.	2
2. A német geopolitikai iskola meghatározó személyiségei I.: Friedrich Ratzel, Rudolf Kjellén	2
3. A német geopolitikai iskola meghatározó személyiségei II.: Karl Haushofer, Heinz Brill	2
4. Az angolszász geopolitikai iskola meghatározó személyiségei I.: Halford John Mackinder, Alfred Thayer Mahan, Nicolas John Spykeman, Colin S. Gray	2
5. Az angolszász geopolitikai iskola meghatározó személyiségei II.: Saul Bernard Cohen, Alexander de Seversky, Zbigniew Brezinski, Immanuel Wallerstein, Samuel P. Huntington	2
6. A francia geopolitikai iskola meghatározó személyiségei.: André Siegfried, Jaques Ancel, Yves Lacoste, Raymond Aron etc.	2
7. A 21. sz. geopolitikai aktorai: az Amerikai Egyesült Államok	2
8. A 21. sz. geopolitikai aktorai: az Európai Unió	2
9. A 21. sz. geopolitikai aktorai: Kína	2
10. A 21. sz. geopolitikai aktorai: Oroszország	2
11. A 21. sz. geopolitikai aktorai: India	2
12. A hidegháború geopolitikája	2
13. Románia geopolitikája	2
14. Az anyag átismétlése, a kurzus kiértékelése és a vizsgatételek megbeszélése	2

**Bibliográfia:**

Agnew J., Mitchell, K., Toal, G. (ed.), *A Companion to Political Geography*, Blackwell, 2006  
 Bárdos-Féltoronyi Miklós: *Bevezetés a geopolitikába*, Editura L'Harmattan, Budapest, 2006  
 Blouet, Brian W.: *Geopolitics and Globalization in the Twentieth Century*, Reaktion Books, London, 2011  
 Chapman, Bert: *Geopolitics. A Guide to the Issues*, Praeger, Santa Barbara, Denver, Oxford, 2011  
 Dodds, Klaus: *Geopolitics. A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2007  
 Flint Colin: *Introduction to Geopolitics*, Routledge, London and New York, 2006  
 Ljubov Siselin, Gazdag Ferenc (ed.): *Oroszország és Európa*, Editura Zrínyi, Budapest, 2004  
 Overholt, William H.: *Asia, America, and the Transformation of Geopolitics*, Cambridge University Press/Rand Corporation, 2008  
 Simileanu, Vasile – Săgeată, Radu: *Geopolitica României*, Editura Top Form, București, 2010  
 Simileanu, Vasile: *Geopolitică și centre de putere*, Editura Top Form, București, 2010  
 Szilágyi István: *Geopolitika*, Editura Publikon, Pécs, 2013  
 Szilágyi István: *A geopolitika elmélete*, Pallas Athéné Könyvkiadó Kft., Budapest, 2018

<b>Szeminárium</b>	<b>óraszám</b>
1. Bevezető szeminárium: szemináriumi témák leosztása, megbeszélése, a tartalmi és formai követelmények ismertetése, mit és hogyan olvassunk?	2
2. A német geopolitikai iskola I.	2
3. A német geopolitikai iskola II.	2
4. Az angolszász geopolitikai iskola I.: prezentári	2
5. Az angolszász geopolitikai iskola II.: prezentári	2
6. A francia geopolitikai iskola	2
7. Az Amerikai Egyesült Államok mint geopolitikai aktor	2
8. Az Európai Unió mint geopolitikai aktor	2
9. Kína mint geopolitikai aktor	2
10. Oroszország mint geopolitikai aktor	2
11. India mint geopolitikai aktor	2
12. Az arab világ és az iszlám, mint geopolitikai aktor	2
13. Román geopolitika	2
14. A szemináriumi munka közös kiértékelése	2

**Bibliográfia**

Gazdag Ferenc (ed.), *Geopolitika és biztonság*, Editura Zrínyi, Budapest, 2006  
 Grünhut Z. – Vörös Z. (ed.): *Az átalakuló világregend küszöbén*, ID Research KFT/Publicicon Kiadó, Pécs, 2013  
 Henry Kissinger: *Diplomácia*, Panem Könyvkiadó, Budapest, 2008  
 Henry Kissinger: *Kínáról*, Antall József Tudásközpont, Budapest, 2014  
 Henry Kissinger: *Az új világregend*, Antall József Tudásközpont, Budapest, 2015  
 Molnár G., Pataki G. Zs., Csizmadia S. (ed.), *Geopolitikai szöveggyűjtemény*, Stratégiai és Védelmi Kutató Hivatal, Budapest, 2002  
 Magyarics Tamás: *Az Amerikai Egyesült Államok külpolitikájának története*, Antall József Tudásközpont, Budapest, 2014  
 Samuel P. Huntington: *A civilizációk összecsapása és a világregend átalakulása*, Európa, Budapest, 2004  
 Tuathail, Gerard Ó., Dalby, Simon, Routledge, Paul (ed), *The Geopolitics Reader*, Routledge, London and New York, 2003  
 Zbigniew Brzezinsky: *Stratégiai vízió*, Antall József Tudásközpont, Budapest, 2013

Think-tank-ek, on-line források:

<http://www.gpilondon.com>

<http://www.crisisgroup.org/>

<http://globalgeopolitics.net/>

<http://www.geopolitical-info.com/>

<http://www.stratfor.com/>

<http://geopoliticalfutures.com/>

## **5. Vizsgára való jelentkezés előfeltételei**

### **Általános követelmények:**

Előadásokon és szemináriumokon való részvétel:

- amennyiben a hallgató az előadások több mint felén és a szemináriumok minimum 70%-án részt vett, valamint bemutatta a minimum 2 szabadon választott szemináriumi témát, minden megszorítás nélkül jelentkezhet vizsgára;

- amennyiben a hallgató az előadások kevesebb, mint felén vesz részt, de a szemináriumokra vonatkozó feltételeket teljesíti (minimum 70%-os részvétel, valamint minimum két bemutatott dolgozat), minden megszorítás nélkül jelentkezhet vizsgára, azonban a legnagyobb elérhető érdemjegy 9;

- azok a hallgatók, akik nem teljesítik a szemináriumokra vonatkozó feltételeket (minimum 70%-os részvétel, valamint minimum két bemutatott dolgozat), vizsgára csakis abban az esetben állhatnak, ha szemináriumi témáikat írásban, esettanulmány formájában benyújtották az oktatóknak. Ez esetben a maximálisan megítélhető érdemjegy a 8-as, valamint az oktatóknak jogában áll, hogy a vizsga alkalmával plusz kérdéseket fogalmazzon meg.

Indokolt esetben és a tárgyfelelős oktatóval való előzetes egyeztetés eredményeképpen a fent vázolt feltételek változhatnak.

### **Szemináriumi követelmények:**

*1. Szemináriumi jegy összetétele:*

a. bemutató minősége (ppt vagy prezi, kivételes esetben írott anyag) (60%)

b. aktív részvétel a szemináriumokon (40%).

## **6. Értékelési kritériumok, módszerek és arányok**

Az értékelés teszt és írásbeli kérdések formájában történik. A vizsgajegy összetétele: 60% a vizsgán elért jegy, 40% a szemináriumi tevékenységre kapott jegy.

Dátum: 2019. szeptember 15.

Tantárgyfelelős aláírása: Szenkovics Dezső

Gyakorlati órák felelőségének aláírása: Szenkovics Dezső

Tanszékvezető aláírása: dr. Lupescu Radu